

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 469/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 24 Cb/82/2008-160 z 23. augusta 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. **o d m i e t a** pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 Cb/82/2008-160 z 23. augusta 2010 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 24 Cb/82/2008-57 z 21. apríla 2009 zaviazal sťažovateľa na zaplatenie pohľadávky obchodnej spoločnosti B., spol. s r. o., v sume 348,70 € spolu s príslušenstvom a trovy konania. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľa svojím rozsudkom sp. zn. 3 Cob/3742009 z 5. mája 2010 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zaviazal sťažovateľa na náhradu trov odvolacieho konania. Proti predmetnému rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom požiadal okresný súd o ustanovenie advokáta pre dovolacie konanie. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že od roku 2001 je invalidom, má ťažké zdravotné postihnutie a nedisponuje prostriedkami na zaplatenie zástupcu z radov advokátov. Okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa svojím uznesením č. k. 24 Cb/82/2008-160 z 23. augusta 2010, ktorým mu nevyhovel. Predmetné rozhodnutie okresného súdu sťažovateľ napadol ústavnou sťažnosťou, v ktorej uvádza, že *„Zákonná sudkyňa... rozhodla protizákonne a... advokáta sťažovateľovi neustanovila, keď ako dôvod uviedla neaktuálne majetkové pomery – nezmysly... Teda sudkyňa používa skreslené polopravdy a klamstvá, len aby mohla škodiť a zmariť dovolacie konanie! Jej rozhodnutie je svojvoľné...“*.

3. Sťažovateľ na základe argumentácie v sťažnosti žiada, aby ústavný súd v jeho veci nálezhom takto rozhodol:

„II.A Okresný súd Bratislava II v konaní 24 Cb/82/2008 porušuje základné právo D. B. garantované čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru – má právo na účinný opravný prostriedok protizákonným neustanovením advokáta na dovolacie konanie.

II.B Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie 24 Cb/82/2008-160 z dňa 23. 08. 2010 a prikazuje konať vo veci a vysporiadať sa s prítomnosťou falsifikátu ako pravého dôkazu.

II.C Okresný súd je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 50.000 EUR (pre opakované delikty) v lehote 15 dní od právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu. V prípade omeškania je Okresný súd povinný zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 200 EUR denne za každý deň omeškania od dňa povinnosti zaplatiť do zaplatenia.“

4. *Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu, že „je invalid, nema dochodok len davky v nudzi, je nositeľom ŤZP, nemá možnosť zárobku pre zlý zdravotný stav“.*

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí,

že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

8. V danom prípade podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu mohol podať odvolanie podľa § 201 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Táto skutočnosť vyplýva aj zo samotného „Poučenia“ obsiahnutého v napadnutom rozhodnutí okresného súdu, pričom vecne a miestne príslušným odvolacím súdom v predmetnej veci by bol krajský súd.

9. Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 201 a nasl. OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

10. Ako to vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu bolo možné podať odvolanie [§ 201 a nasl. OSP], právomoc

poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa mal krajský súd ako súd odvolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania uznesením odmietnutá.

11. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2010